

**Wyrok Sądu Najwyższego
z dnia 5 maja 1926 r.
sygn. akt III RW 1131/28**

- 1) Dowodem zaistnienia ciągle trwającej niemożności dopełnienia powinności małżeńskiej (trwałej niemożności pożycia płciowego) może być wyłącznie orzeczenie lekarskie.**
- 2) Przyczyny niemożności pożycia mogą mieć zarówno charakter fizyczny, jak i psychiczny.**

Sąd Najwyższy jako sąd rewizyjny
pod przewodnictwem Prezesa Sądu Najwyższego Dworskiego,
a w obecności sędziego Sądu Najwyższego Dębickiego i dra Wawrzkowicza
jako sędziów,
w sprawie dra Januarego Juliana Zubrzyckiego, docenta Uniwersytetu Jagiellońskiego,
w Krakowie, ul. Krupnicza lokal 3, powoda, zastąpionego przez adw. dra Baslera
w Krakowie,
przeciw Annie Marii z Kochanowskich Zubrzyckiej w Pleszowie¹, pozwanej,
zastąpionej przez adw. dra Abłamowicza w Krakowie,
o unieważnienie małżeństwa,
wskutek rewizji obrońcy węzła małżeńskiego od wyroku Sądu Apelacyjnego
w Krakowie jako sądu odwoławczego z dnia 3 kwietnia 1929 r., sygn. akt Be II 140/28,
którym tenże sąd na odwołanie tegoż obrońcy węzła małżeńskiego zatwierdził wyrok
Sądu Okręgowego cywilnego w Krakowie z dnia 12 stycznia 1928 r.,
sygn. akt Cg Ie 707/27,
na posiedzeniu niejawnym postanowił:

nie uwzględnić rewizji i przysądzić obrońcy węzła małżeńskiego
adw. drowi Kwiecińskiemu w Krakowie kosztą postępowanie rewizyjne w kwocie
44,80 zł, które mu pozwana w dniach czternastu, pod rygorem egzekucji ma zapłacić.

Uzasadnienie

Nie zachodzi przytoczone w rewizji przyczyna rewizyjna z § 503 pkt 4 k.p.c.²,
ani też wynik badania aktów z urzędu nie daje podstawy do uznania rozstrzygnięcia
Sądu Apelacyjnego za nieuzasadnione.

¹ Wieś, od 1951 r. część Krakowa wchodząca w skład Dzielnicy XVIII Nowa Huta.

² Austriacka ustawa z dnia 1 sierpnia 1895 r. o postępowaniu sądowym w cywilnych sprawach spornych (Procedura cywilna), Dz.U.P. 1895 poz. 113.

Zarzut rewizji, jakoby nie istniała podstawa do przypuszczenia, iż system nerwowy u pozwanej może się poprawić do tego stopnia, że pozwana mogłaby odzyskać zdolność płciową odnośnie do powoda jest bezpodstawny, ponieważ orzeczenie znawców i lekarzy zaznacza wyraźnie, że niezdolność pozwanej do spełnienia powinności małżeńskiej z powodem, wynikające z jej wad organicznych i psychicznych istniała już w chwili zawarcia związku małżeńskiego i jest stanem trwałym rzekli też znawcy, że dalsze wspólne zamieszkiwanie małżonków nie jest wskazane, bo wobec dyspozycji nerwowej pozwanej mogłoby doprowadzić u niej do wybuchu nerwowej choroby jawnej ze wstrętem do życia. W tym stanie rzeczy słusznie orzeczono nieważność małżeństwa z powodu przeszkody w § 60 ust. 1 u.c.³ przewidzianej, w kwestii bowiem, czy niemożność dopełnienia powinności małżeńskiej jest trwałą, miarodajną być może dla Sądu tylko orzeczenie lekarskie. Dlatego też nieuzasadnionej rewizji Sąd Najwyższy nie mógł uwzględnić.

Orzeczenie o kosztach postępowanie rewizyjnego opiera się na art. 1 ustawy z dnia 2 lutego 1909 r.⁴

[Przywołane przepisy: § 60 austriackiej ustawy cywilnej (u.c.) z dnia 1 czerwca 1811§ , art. 503 pkt 3 austriackiej procedury cywilnej z dnia 1 sierpnia 1895 r. (Dz. Pr. P. austriackiego Poz. 111)]

³ Allgemeines bürgerliches Gesetzbuch für die gesammten deutschen Erbländer der Oesterreichischen Monarchie, Justizgesetzsammlung 1811 nr 946. Oficjalny tekst polski: *Powszechna księga ustaw cywilnych dla wszystkich krajów dziedzicznych niemieckich Monarchii Austriackiej*, Wiedeń 1811, cz. I-III.

⁴ Ustawa z dnia 2 lutego 1909 r. w sprawie zwrotu kosztów ustanowienia obrońcy wężła małżeńskiego i odpowiedzialności zastępców stron za należności, Dz.U.P. 1909 nr 24.